

ÚTMUTATÓ SZAKMAI GYAKORLATOKHOZ TANÍTÓ SZAKOS HALLGATÓK, ISKOLAI SZAKVEZETŐK, GYAKORLATVEZETŐ OKTATÓK SZÁMÁRA

Tanítási gyakorlat 1. Fókuszban a matematika, magyar, környezetismeret (NBP_TA205G4), 65 óra, 4 kredit, gyakorlati jegy, (2017-es mintatanterv szerint)

5. félév

Felelős oktató: Wiersumné Dr. Gyöngyösi Erika, Eszterházy Károly Egyetem, Sárospataki Comenius Campus

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

- A szakmai gyakorlatok működésének oktató felelőse a munkáját a gyakorlóléhelyek intézményi vezetőivel szoros munkakapcsolatban végzi.
- A hallgatók *egyéni* szakmai gyakorlatát egy *iskolai szakvezető* (gyakorlóléhelyi tanító), a *csoportos* gyakorlatot egy gyakorlatvezető egyetemi oktató vezeti, a következőkben szükség esetén mindkét felet összefoglaló néven gyakorlatvezetőnek (gyakorlatvezetőknek) nevezzük.
- A tantárgy komplexitásának következtében (egyéni és csoportos egysége is van), a *gyakorlatvezető egyetemi oktató egyúttal a tantárgyi oktatási tevékenység egyszemélyi felelőse is*.
- A *hallgató* szakmai gyakorlatához szükséges előírásokat – közöttük a szakmai gyakorlatok útmutatóit mellékleteikkel – a Comenius Campus honlapján tanulmányozhatja.
- A hallgatónak a dokumentumok határidőben történő benyújtása, mennyiségi és minőségi szempontból való feldolgozása a kurzus eredményes befejezéséhez és a 4. Félév pedagógiai megfigyelés 2. Fókuszban a tanítás című kurzus felvételéhez szükséges.
- Eljárás levelező tagozaton:
 - a) a levelező tagozaton a tantárgy összes óraszámára és a teljesítendő feladatok megegyeznek a nappali tagozatéval;
 - b) a levelező tagozatos hallgatókkal dolgozó gyakorlatvezetők feladatai megegyeznek a nappali képzésben résztvevőkével.

Az alábbiakban található a tanító szak szakmai gyakorlatának egyszerűsített tantervi modulja.

TANÍTÓ SZAK SZAKMAI GYAKORLATA										
tantárgyak	félévek								kredit	számonkérés
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
Tanítási gyakorlat 1. Fókuszban a tanítás					65 (40+15+10)				4	gyj

- nappali tagozat:
 - CSÜTÖRTÖKI NAPOKON 40 óra csoportos gyakorlat: 8x5 óra 1-4. osztályban (magyar, matematika, környezetismeret, készségtárgyak)
 - 15 tanítási óra egyéni gyakorlat: 1-4. osztályban 2 óra magyar nyelvtan, 2 óra magyar irodalom, 2 matematika, 2 környezetismeret hospitálása, tartása, 1 óra rajz, 1 óra ének-zene, 1 óra testnevelés, 1 óra technika hospitálása, 3 óra napközis foglalkozás tartása. 10 órát az óratervek, óravázlat készítésére fordít a hallgató.
- levelező tagozat:
 - 20 óra csoportos gyakorlat: 4x5 óra péntekenként 1-4. osztályban (magyar, matematika, környezetismeret, készségtárgyak)
 - 5 tanítási óra egyéni gyakorlat: 1-4. osztályban 1 óra magyar nyelv és irodalom, 1 matematika, 1 környezetismeret hospitálása, tartása, 1 óra készségtárgy (rajz/ ének-zene/ testnevelés/ technika) hospitálása, 1 óra napközis foglalkozás tartása. 5 órát az óratervek, óravázlatok készítésére fordít a hallgató.
- csoportos (Sárospatak, 15 óra): 1 db óraterv (amit tanítani fognak) + 1 db tervezet (másik csoporttárs órájáról, hogy hogyan tervezné meg az ő óráját, tananyag ugyanaz, de saját tervezet kell)
- egyéni (45 óra): 5 db óraterv (amit tanítani fognak, 1 matematika, 1 magyar, 1 környezet, 1 készségtárgy, 1 napközis), utolsó lapon maximum 5 mondat reflexió (hogy sikerült, volt-e valami rendkívüli, mit kellett volna másképp stb.) és ide pontszám (maximum 20), aláírás (szakvezető aláírása), iskola bélyegzője. Igazolás a 45 óra gyakorlatról (mellékletben).
- Leadási határidő: folyó év december 1.
- A gyakorlati jegy a leadott óratervek utolsó lapján lévő pontszámok átlagából számolandó.

Segítségként alább közöljük a tantárgyleírást.

Tantárgy neve: Tanítási gyakorlat 1. Fókuszban a tanítás (ÁK, kiscsoportos/egyéni)	Kódja: NBP_TA205G4	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa: gyakorlat (egyéni/15 ó/ és kiscsoportos / 40 ó/ 10 ó felkészülés) és száma: 65/félév		
Az értékelés módja (kollokvium/gyakorlati jegy/egyéb): gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5. félév		
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : Pedagógiai megfigyelés 2. Fókuszban a tanítás (kiscsoportos/egyéni), Reflektálás 1. Fókuszban a pedagógus (kiscsoportos)		
<u>Kötelező</u> / választható tantárgy*	Oktatás nyelv (ha nem magyar): magyar	
Tantárgyleírás		
Oktatási cél: A pedagógus munkaidő beosztásának, tanórai és tanórán kívüli tevékenységének megfigyelése és annak összevetése a jelenleg érvényben lévő törvényi előírásokkal. Az elméletben elsajátított pedagógiai, szaktárgyi és tantárgy-pedagógiai ismeretek felhasználásával felkészíteni a hallgatókat a nevelési-oktatási feladatok tudatos elvégzésére.		
Elsajátítandó ismeretanyag: A tanult pedagógus kompetenciák alapján felismeri-e azok jelenlétét az egyes pedagógusoknál. <ol style="list-style-type: none">1. A tanulói személyiség fejlesztése.2. Tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése.3. A pedagógiai folyamat terve.4. A szaktudományi tudás felhasználásával a tanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek fejlesztése.5. Az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák hatékony fejlesztése.6. A tanulási folyamat szervezése, irányítása.7. A pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása.8. Szakmai együttműködés és kommunikáció.		

9. Szakmai fejlődésben elkötelezettség, önművelés.

Az IKT eszközök alkalmazása a tanítási órákon. Tanítási órák tervezése, lebonyolítása, elemzése egyéni keretben (ének, magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, rajz és vizuális kultúra, technika-életvitel, testnevelés).

Kialakítandó kompetenciák:

Felismeri a tanítást végző pedagógusra jellemző kompetenciákat. Tud önállóan óratervezetet készíteni. Képes az adott osztályban alkalmazható módszertani eljárások kiválasztására.

Az értékelés módszere:

A hallgató a benyújtott szakmai gyakorlati dokumentációja alapján mért teljesítménye szerint kapja meg a gyakorlati osztályzatot.

Irodalom

Kötelező irodalom:

1. NAT 2012
2. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára (51/2012. (XII.21.) EMM) rendelet 1. sz. melléklet
3. Hunyady Györgyné-M. Nádas Mária: Pedagógiai tervezés. Comenius Bt., Pécs, 2000. 65-140. p.
4. Falus Iván: Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 2003.

Ajánlott irodalom:

1. Kagan: Kooperatív tanulás. Önkonet Kft. Bp. 2001.
2. Weszely Ödön: Bevezetés a neveléstudományba. A pedagógia alapvető kérdései, OPKM, Budapest, 1994

Fontosabb technikai és egyéb segédeszközök; rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Útmutató szakmai gyakorlathoz tanító szakos hallgatóknak.

Tantárgy felelőse: Wiersumné Dr. Gyöngyösi Erika

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség: email: wiersumne.erika@uni-eszterhazy.hu

A csoportos online kommunikáció módja és helye: email

A tantárgyleírás frissítése: 2017. 08. 23.

2. A GYAKORLAT RENDJE

A tantárgy kiscsoportos gyakorlati részét gyakorlatvezető oktató, az egyéni részt szakvezető irányítja.

A szakmai gyakorlatokra vonatkozó részletes tájékoztatások (időrendi beosztás, helyszínek, a kiscsoportos és az egyéni megfigyelés tartalmi szempontjai, kötelezettségei; az iskola házirendje és viselkedési normái) legkésőbb a kurzus előkészítő óráján elhangzanak. A teendőket a gyakorlatvezető oktató, az előkészítő órán beszéli meg a hallgatókkal; felelősként a záró minősítést is ő írja be a NEPTUN-rendszerbe.

3. A HALLGATÓK TEENDŐI, KÖTELEZETTSÉGEI

- A gyakorlatokon kötelező a megjelenés az előkészítő órán közölt időpontoknak megfelelően. A jelenlétet a felelős gyakorlatvezető ellenőrzi és dokumentálja. Igazolatlan mulasztás a gyakorlatból történő kizárást eredményez. Késés esetén csak a következő iskolai időegységen (órán, foglalkozáson) vehet részt.
- A gyakorlat pótlására szervezeten, az oktató vezetésével kerül sor egy alkalommal.
- Amennyiben a hallgató nem teljesíti a kurzus követelményeit, nem veheti fel a következő félévben a rá épülő kurzust.
- **A gyakorlaton a hallgató megjelenése, öltözködése, viselkedése feleljen meg az intézmények házirendjének.** Ezt az elvárást a gyakorlatvezető egyetemi oktató az előkészítésen ismerteti, a szakvezető (egyéni) és a gyakorlatvezető egyetemi oktató (csoportos) a szakmai gyakorlati óratömb megkezdése előtt ellenőrzi. Amennyiben a hallgató megjelenése és viselkedése nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt.
- A megfigyelés alatt maradjon háttérben, ne zavarja a foglalkozást, a tanórát!
- A tantárgyi teendők Campus által meghatározott dokumentumait sorra rendre dolgozza fel és a megszabott eljárásrend szerint nyújtsa be értékelésre.
- A levelezős hallgatók kötelezettségei mindenben megegyeznek a nappali tagozatos hallgatókéval. A szervezésbeli tudnivalókat a Campus oktatója közli.

4. A GYAKORLATVEZETŐK ELADATAI

- A tanegység gyakorlatvezető oktatója (továbbiakban: gyakorlatvezető), a Campus és a gyakorlólé hely intézményi előírásainak megfelelően és szükség szerint más gyakorlatvezetőkkel is egyeztetve szervező részese a csoportra vonatkozó (12 fő hallgatói létszám fölött csoportokra bontott) konkrét beosztás (időpontok, osztályok és tantárgyak, egyéb helyszínek és teendők) elkészítésének.
- A tantárgy a gyakorlatvezető egyetemi oktató szervezésében kezdő órával indul és összegző órával zárul.
- A kezdő óra tartalma:

- a) a tanegység tartalmainak, követelményeinek megismertetése,
 - b) a hallgatói útmutató legjellemzőbb elemeinek megismertetése,
 - c) a gyakorló iskola házirendjének és az ottani jelenléttel kapcsolatos elvárásoknak a megismertetése,
 - d) feladatfeldolgozási és értékelési eljárásrend megbeszélése a hallgatókkal,
 - e) a szakmai gyakorlatra vonatkozó konkrét beosztás (időpontok, helyszínek) ismertetése/átadása.
- Az összegző óra minimális tartalma:
 - a) az egyes részteljesítmények összegzése,
 - b) a tanegység záró minősítésének megbeszélése.
 - A gyakorlatvezetők a jelenlétről és a részteljesítményekről folyamatos jegyzéket vezetnek.
 - A tantárgy egészéért felelős gyakorlatvezető oktató összesítő adminisztrációt végez (jelenlét, rész-eredmények), a záró minősítésről összesítő jegyzéket vezet és feladata a félév végi értékelés, valamint a Neptun-rendszerbe történő bejegyzés is.
 - Az igazoltan hiányzók számára a gyakorlatvezető egyetemi oktató egy alkalommal pótlehetőséget biztosít (a szükséges intézményi egyeztetésekkel), erről a lehetőségről az érintett hallgatókat értesíti.
 - A gyakorlatvezető ellenőrzi a hallgatók gyakorlati helyszíneknek megfelelő öltözetét, viselkedését, gyerekekkel való kapcsolatát.
 - Ha a hallgató megjelenése és viselkedése a gyakorlat megkezdése előtt nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt, azaz a napi szakmai gyakorlatát el sem kezdheti.
 - A gyakorlatvezető a félév során a hallgatók teljesítményeit folyamatosan értékeli, az eredményekről visszajelzést ad.

5. SZEMPONTOK

EGYÉNI KOMPLEX PEDAGÓGIA GYAKORLAT

1-4. osztályban 2 óra magyar nyelvtan, 2 óra magyar irodalom, 2 matematika, 2 környezetismeret hospitálása, tartása, 1 óra rajz, ének, 1 óra testnevelés, 1 óra technika hospitálása, 3 óra napközis foglalkozás tartása. (Egy hetes gyakorlat).

CSOPORT ELŐTTI TANÍTÁSI GYAKORLAT

Cél: A tanítás gyakorlása, elemzése

Feladatok:

- A kijelölt tantárgyakból (magyar nyelvtan, magyar irodalom, matematika, környezetismeret, rajz, ének-zene, testnevelés, technika) tanítási órákra való felkészülés.
- A tanítási óra csoport előtti megtartása.
- A tanítási órán történtek tantárgypedagógiai, pedagógiai-pszichológiai elemzése.

Tudnivalók:

1. A vázlatírás kötelező:
 - a már gyakorolt tantárgyakból (írás, matematika, környezetismeret) előkészítés előtt.
 - a belépő tantárgyak esetében a gyakorlatvezetők döntenek.
2. A minősítés egyik feltétele: annyi számú aláírt óravázlat, ahány tanítása volt a csoportnak (ebből 1 vagy 2 tervezet, illetve helyettes tanítói tervezet).
 - A tanító azon a héten, amikor csoport előtt tanít, előkészületi vázlatot nem ír, a helyettesére ez nem vonatkozik.
 - Hiányzás esetén a vázlatot pótolnia kell.
 - A csoportvezető hallgató feladata, hogy a tervezeteket és óravázlatokat a szakvezető tanár kezébe vagy az általa kijelölt helyre eljuttassa.
 - A tanító kijelölése beosztás szerint történik.
 - A vázlatok és a tervezet leadásának határideje csütörtöki tanítás esetében nappali tagozaton hétfő 12:00 óra. Levelező tagozaton emailben elküldhető pénteki tanítás esetén kedd 20:00 óráig.
 - A tervezet formai követelményeit a Pedagógusok Minősítési Rendszerének 12. sz. melléklet Óraterv – „B” változata határozza meg:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/utmutato_pedagogusok_minositesi_rendszerehez_v3.pdf

132. oldal.

6. ÉKELÉSI RENDSZER

Az értékelés módja: gyakorlati jegy.

ÉRTÉKELÉSI ÖSSZESÍTŐ (Nappali és Levelező)

Tantárgy: Tanítási gyakorlat 1. – Fókuszban a tanítás

Csoportos tanítási gyakorlat

magyar, matematika, környezetismeret, ének-zene, vizuális nevelés, technika, testnevelés

0-8 pont:	elégtelen (1)
9-12 pont:	elégséges (2)
13-16 pont:	közepes (3)
17-18 pont:	jó (4)
19-20 pont:	jeles (5)

Iskola.....Osztály:

A gyakorlatvezető tanító neve:

A GYAKORLATVEZETŐ TANÍTÓ ÉRTÉKELÉSE A HALLGATÓ MUNKÁJÁRÓL				
Tanítás				
Dátum	Tantárgy	Tananyag	Minősítés	Aláírás
Előkészületi óravázlatok				
Dátum	Darab			Aláírás
A félév javasolt érdemjegye:(.....) gyakorlatvezető oktató aláírása:.....				

A Sárospataki II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola csengetési rendje:

1. óra	8 ⁰⁰ -8 ⁴⁵
2. óra	9 ⁰⁰ -9 ⁴⁵
3. óra	10 ⁰⁰ -10 ⁴⁵
4. óra	10 ⁵⁵ -11 ⁴⁰
5. óra	11 ⁵⁰ -12 ³⁵
6. óra	12 ⁴⁰ -13 ²⁵
7. óra	13 ⁴⁵ -14 ³⁰
8. óra	14 ³⁰ -15 ¹⁵
9. óra	15 ¹⁵ -16 ⁰⁰